

Передплата

«РУСЛАНА» вноситься:
в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 мор.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милость і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — В Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дзямбровського (Херунцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише напереді застережена. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

На часі.

(+) З таким наголовком помістив о. Гадевич у львівськім двотижневнику «Нива» замітки про народно-політичну і народно-просвітну роботу в широких верствах народних, котрі подаємо понизше в цілій основі. Справді сі замітки дуже на часі, бо не лише не годить ся упоювати виборчою побідою і спочивати на лаврах, але навпаки сей вислід виборів повинен бути понукою для нашого духовенства до народної роботи вказаної о. Гадевичом. Але до такої роботи повинно духовенство відповідно приготувити ся розширенням свого знання у вказаних там областях, щоби могло стати до успішної боротьби з соціалізмом і радикалізмом.

Справедливо замітив недавно після віденьських виборів провідник християнських соціалів др. Гессман, що тепер в політичнім світі верховодить соціалізм, треба лише дбати о те, щоби се був християнський соціалізм.

Нам же яко хліборобському народови найбільш відповідає побіч християнсько-соціальної програми також програма аграрних сторонниць, з котрими і рускі послы в державній раді повинні би вийти в близші взаємини. Наше духовенство повинно отже познакомиться із змаганнями і програмою та роботою аграрних сторонниць і в тім напрямі повести роботу посеред руского народу. До того повинен із свого боку спричинити ся «Сільський Господар», устроювати частійше такі зїзди, які вже були кілька раз у Львові під протекторатом Є. Е. Митрополита а тим способом дало ся перевести потрібну організацію і роботу серед руского народу. При найближшій нагоді познакомимо нашу суспільність з програмою аграрних сторонниць, поки що наводимо тут замітки о. Гадевича.

Нещасливий ми народ. Все заскочує нас неприємних. Звісно, придушені ніковим гнетом, використувані всіми, позітали ми далеко по заду від інших народів. Правда, є у нас річи, котрими не повстидавсь і найбільше культурний нарід, однак то всьо в порівнянню до великого океану темноти між народом є малою ліхтаркою серед невидимої ночі. Прийшла конституція та хиба на се, щоб дати поле до розділу народних сил, та правного використуваня сильнішими слабших. Довго ми надумувались, як себе назвати, до кого причіпитись,

чи може самостійними стати. Тай до нині тота сама робота мстить ся страшно на нашім народі. Прийшло «тайне, безпосередне, загальне голосоване». Інші народи розуміють вагу сего права і певно використують его — слід до свого піднесеня. А наш нарід застало се право невідготованим. Всюди суть партії, котрі мають витичену ціль, мають своїх свідомих приклонників, а у нас є партії кількох людей, а решта — одного дня до тої партії скляняєсь, другого до другої. Всьо біжить за кличами обіцяючими земекий рай — спускаючись на сліпо на обіцянки одиниць, а щоб старатись самим стати спосібними до поліпшеня своєї долі — то нікому і на думці.

Передовсім темнота народу не дає зрозуміти ваги того нового права. І тому коли інші народи поспішають до голосованя з свідомістю свого обовязку, бо тут ходить о їх шкіру, то у нас треба ту несвідому масу гнати штучним подраженнем інстинктів, уживаючи до сего нераз обосічних способів. Коли перед тим грішми можна було здеморалізувати кількох виборців, то нині деякі люди послугують ся тим самим способом, лише в більшій мірі. Тепер деморалізуєсь цілі сотки людей. Сего способу держать ся передовсім соціалісти. Они то послугуючись драстичними фразами, беруть ся до найпідлійших средств, щоб лиш скаптувати для себе несвідому масу. Іде соціаліст в село, шукає людей ворожих святицкови, до огню доліє оливи, посмарує, обліє інтерес горівкою (ставляючи по кільканайцять кварт) приобіцяє нагороду і вже має свій комітет і свою партію. І до чого веде така робота? — до підкопуваня поваги духовенства і до деморалізованя народу — хто ліпше посмарує, той поїде. А в таким случаю трудно святицкови і боронитись від напасти, бож годі чіпитись такого самого способу борби. — Якаж на се рада? — невиспуца праця. Звичайно водить ся у нас таке, що коли мають відбутись вибори, то всьо кидаєсь до роботи місяць перед днем виборів. Праця має бути розложена на цілих 6 літ. Крім церкви є дуже важною річю школа, котру на жаль дехто дуже опускає. Далше головним огнищем праці — се читальня. Нарід треба приучувати всего, пчільництва і садівництва і управи поля, словом всего! — а крім того поучити нарід про его кривди і способи на їх виліченя. Так, що

як прийде противник в громаду, то щоби той нарід не потрібував довідуватись від него про его нужду та про способи ратунку. Раз лучилось мені підслухати таку бесіду селян: «А то тому, куме, святицник ніколи не говорить людям про нашу правду і біду, бо би доходи страив, так нам той пан говорив, що у нас був на вічу». — Наколи святицник не говорить з народом, не йде між него, то нарід думає, що він є его ворогом — а ся обставина є водою на млин для першого лучшего пройдисвіта. Не хоче бути свій опікуном народа, то перебираєсь за такого чужий.

Праця для народа має бути систематична, не доривочна і після програми. Не одного лякає слово радикал або соціаліст. Не оден селянин не має понятя, що се такого радикал або соціаліст, а таким іменем его називають. Нераз сам святицник творить в селі радикалів та соціалістів. — Кількох людей задумують заложити читальню приміром на статурах «Просвіти», святицник тому нерадий та перед другими називає їх радикалами і в той спосіб поветає в парохії партія ворожа. Они Богу душу винні, правдиві сини Церкви, а ту таким поведенем на силу відпихаєсь їх від церкви. Люди хотіли при помочи читальні освідомитись, просвітитись, щоб не дати собі кривди творити та стрінулись з опором будьто скритим або явним. Опісля приходять до того переконаня, що радикал є такий чоловік, що дбає за нарід, а ся обставина спричиняєсь нераз до дійсного радикальства. Бслиж святицник поучить нарід про все, заохочує до читальні (бо звичайно люди сторонять від читальні як від прокази), то щож нового, або цікавого може їм сказати панок соціаліст або радакал і якого оружя вчіпить ся супротив святицника? Що більше — просвіченого селянина, над котрим працював святицник, легко переконати, бо він бачить в тім святицнику свого приятеля. Таж се річ природна, що праця святицника буде треваліша, бо він сидить стало на однім місци, чим хвилевого гостя.

Недбальство святицника використує противник в сей спосіб, що говорить народови: «пип хоче вас держати в темноті, щоб з вас лекше шкіру дерти».

Щоби святицник міг стало працювати над народом — потреба мати самому великий засіб знаня на всіх полях. — Належалоб розумітись на ріли, пчільництві,

садівництві, треба уміти касу провадити, склепом завідувати*) — а тоді можна неодного з селян поучити і їм повірити провід під оком сьвященника. На се не вистарчить робота одного року — бо звичайно наші робітники знеохочують ся до праці по двох трьох літах. Тут приходиться мені на думку брак бібліотеки для духовенства в поодиноких деканатах. Годі одному чоловікові спроваджувати всі книжки, бо на се неодного нестатися. З відкиж взяти книжки, з відки відсвіжити набуті відомости? На папери є бібліотеки деканальні а в дійсності не знаю, чи є бодай де одна, котраб сповнила свою задачу. В бібліотеці деканальній повинні бути книжки різного змісту так богословського як і сьвіцького. Та насувається питане, за що таку бібліотеку справити? Зложити! Думаю, що кожний дав би 1 кор. місячно на сю ціль.

Впрочім ми мусимо подумати над поборюванем радикалізму і соціялізму, тай самі стати християнськими соціялами. Може хто одобрить мою думку — та при помочи відозв зіхалоб ся наше духовенство чи то епархіями чи як там і морадилоб ся над мечем Дамокля, щоб він не упав на нас непригєтованих і на наш нарід.

*) Треба собі присвоїти також знанє з суспільних і політичних наук, з народного господарства і т. п. (Ред. Русл.)

Виборча статистика.

Коли застановляти ся над числовими вислідами виборів до державної ради, то треба брати тільки числа з першого голосованя, бо там найвірнійше представляє ся відношенє сил поодиноких партій, зглядно народностей; при другім тіснійшим і третім голосованю сей образ вже спачує ся з причини різних компромісів, які лучили нераз зовсім собі чужі живла.

Отже при перших виборах дня 14. і 17. мая в девятнайцяти сільських виборчих округах східної Галичини віддано 689.985 голосів. З сеї цифри Русини одержали 499.728 голосів, а Поляки тільки 177.283, соціялісти 7.019, сионісти 5.955. Пів мільона руских голосів увало на 28 кандидатів, з яких 23 націонал-демократів одержало 269.545 голосів, 3 радикалів 64.897 і 2 соціялісти 25.919 голосів — разом 347.401 голосів а 19 москвофільських кандидатів здобуло 152.327 голосів. Так отже пересічно упало на одного кандидата: націонал-демократа 11.719, радикала 21.632, соціяліста 12.959 і москвофіла 8.017 голосів.

Натомість майже в трое менше число польських голосів (177.283), які упали на 26 кандидатів, розділило ся на 19 кандидатів Rad-и narodow-oї з 161.460 голосами, с. є по 8.498 голосів на кандидата і на 7 кандидатів польської людвої партії, які здобули всего 15.823 голосів с. є по 2.260 голосів на одного кандидата. Два соціялісти (Зайнфельд і Брайтер) здобули, перший 2.426, другий 4.593 сільських голосів, а сионісти 5.955 голосів на трьох кандидатів, отже по 1.985 голосів на одного.

Цікаві вельми є замітки, які подає Nowa Reforma, застановляючись над сим відношенем голосів. »Не вдаючи ся в замотані обчисленя, можна і без них ствердити на підставі остаточного висліду виборів, що півмільонова маса руских виборців виявила незвичайно високе осьвідомленє своїх інтеретів і подиву гідну партийну карність. Другі і треті вибори принесли в тім згляді ряд незбитих доказів, що провідники руского народа більшість єго мають справді в своїх руках і кермують нею без трудности, навіть наперепір єго інстинктам. Вибір сионіста Малера є дуже поучаючий. Руский генеральний штаб уділив єму свого підпертя і 10.000 руских хлопів, яких не можна посудити о особлившу приязнь для жидів і для сионьських ідеалів, голосувало солідарно на жида, який мешкав десь за семою горою і семою рікою, якого жаден з тих руских виборців напевно не видів і не буде видіти.

Також гідна уваги і є легкість, з якою в останній хвилі перекидано виборчі маси на вагу сего, або иншого кандидата. Завдяки знаменито устроєній відвудючій службі і власним телеграфічним бюрам, мали Русини нераз докладнійші і богато вчаснійші вісти про перехід виборів в їх кожній фазі, чим старости. Внаслідок сего єще в останній хвилі они могли пособлювати своїм загроженим становищам частинами тих виборців, які до побіди инших кандидатів вже не були потрібні.

Що до розкладу голосів межи поодинокими рускими партіями, застановити належить ся — каже дальше орган краківських демократів — над відношенем 347.401 народних голосів руских до 152.328 москвофільських. (В сїм числі обняті вже і голоси пос. Куриловича, який, як компромісовий, зєдинив на собі також голоси народовців — Ред.) Вже те саме відношенє вказує, що москвофільська партія находить ся в нагальнім упадку. Коли єще возьме ся на увагу факт, що в тих округах, в яких москвофіли дійсно перейшли, не було українських контр-кандидатів, що отже там голосовано солідарно і коли дальше узгляднить ся се, що москвофільська агітація по селах не відбудувала ся зовсім під тими кличами, які становлять істоту програми москвофільського сторонництва, то зрозуміємо, що і ті 152.327 москвофільських голосів не можуть зачислювати ся на справдішне добро партії, яка визнає засаду ідентичности Українців з Москалями.»

Цінні признаня.

У вступній статі заміщує »Діло« щирю сповідь з тих потайних коншахтів, які переводжено з москвофілами під смироною назвою »компромісу« (борони Боже не: консолідації!). Для ширшого загалу заперечувано істнованє якого-небудь контакту з кацапскими Ефіяльтами, а »Русланови« закидувано борбу з вітраками і підсувано різні інсинуації за те, що остерігав перед затемнованем національної ідеї і калянєм народного прапора признаванем кацапских агітаторів за пар-

тию і якою небудь злукою з ними. Тепер правда вийшла на верх, а підносимо єї не задля якихсь рекримінацій, але як цінний задаток на будучину для поправи наших міжпартійних відносин.

»На зборах ширшого Народного Комітету — пише »Діло« — дня 1. падолиста 1907 р. порішено, мимо того, що вся акція в краю за реформою виборчою ведена була нашою партією і що партія наша сьвідома була своїї сили і значеня в народі, перевести вибори в порозуміню з иншими рускими партіями а передовсім з москвофілами, щоби тим способом забезпечити ціле число можливих для Русинів мандатів перед спільним противником — Поляками.

Н. Комітет делегував до переговорів з москвофілами двох своїх членів, послів: Романчука і Олесницького. Делегати повідомили о тім заряд москвофільської партії і по довгім кількотижневім вижданю діждались з кінцем грудня 1906 р. відповіді, що москвофільськими делегатами до сих переговорів вибрані: др. Добрянський і о. Давидяк.

Позаяк скикане парламенту а відтак недуга в родині унеможливила пос. Романчукови брати участь в переговорах, переводив їх іменем нашої партії пос. Олесницький на основі поручень видаваних єму Народним Комітетом. Народний Комітет уважав першим своїм обовязком не допустити до розбудженя партийних пристрастей в краю, розпалєня ненависти між самими Русинами і збільшеня роздору партийного і длятого в половині сїчня 1907 поручив пос. Олесницькому запропонувати москвофільській партії розем в прасі в той спосіб, щоби прасові органи обох партій т. є. »Діло« і »Свобода« з одної а »Галичанинъ« і »Русское Слово« з другої сторони перестали на себе нападати — а щоби згідно приготовляли суспільність до бою зі спільним противником. Таку пропозицію зробив пос. Олесницький дня 19. сїчня 1907 москвофільським делегатам, котрі мали її відтак представити Народному Совітові.

Письмом з 31. сїчня 1907 завідомили москвофільські делегати пос. Олесницького, що їх організація відкинула пропозицію щодо розему — значить: вже тогді москвофільська організація дала виразно пізнати, що вона про компроміс на серію не думає — а лише »про людске око« вдає ся в переговори. Тим актом дала москвофільська партія вже з гори сьвідоцтво, що вся її сила лежить в кирині, клеветах і розбуджуваню ненависти — тим кроком приймила вона на себе одвічальність за всі наслідки братоубийчої усобиці. Ті члени москвофільської організації, які в сїчни сего року відкинули нашу пропозицію до занеханя сеї усобиці — се перші виновники катастрофи в Горущку!

Москвофіли старались оправдати своє становиско тим, що кромі »Діла« і »Свободи« є ще »Гайдамаки« і »Громадский Голос«, за котрі наш Комітет не може брати одвічальности. Що таке оправданє було лише викрутом, се річ ясна, як сонце, бо кожний се знає, що всяка партія може диспонувати лише своїми органами і так само як ми не жадали, щоб

москвофільська організація диспонує іншими москвофільськими органами, як «Наукою», «Русскою Радою» або парткулярними органами видаваними москвофілами для виборчих цілей (прим. в Перемишлі), так само і від нас не можливим було вимагати, щоби ми диспонували часописами, котрі не є нами видавані і на котрі не маємо ніякого впливу, а з другої сторони відома і всім ясна річ, що коли би з одної сторони «Діло» і «Свобода» а з другої «Галичанин» і «Русское Слово» занехали взаємної полеміки і почали були відноситись компромісово до справи виборів, запанувала б — без огляду на становиско інших менших часописів — в цілім краю інша атмосфера, уми «успокоїли» бся і вибори могли бути переведені в згоді і порозумінню. Унеможливили се москвофіли, відкидаючи нашу миролюбиву пропозицію і отвораючи тим самим широко ворота братоубийчій борбі на цілій лінії.

Хоч сей крок аж надто докладно вже виказував, яке буде становиско москвофілів в цілій виборчій акції і повинен був здерти з очей наших всякі ілюзії, то мимо того наше сторонництво порішило робити ще дальші проби, щоб конечно таки довести до порозуміння.

З початком лютого скликаний був сойм. Через цілий час сойму вів посол Олесницький безнастанно переговори з москвофільськими делегатами, котрих неуступчивість виразно показувала, що їм розходить ся о се, щоби до компромісу не допустити. Пос. Олесницький натискав Народний Комітет до що раз нових концесій в користь москвофілів.

Пришло до того, що на однім засіданню Народного Комітету деякі члени Комітету виразно поставили до п. Олесницького запитанє: «чим він властиво є речником! Нашим чи москвофільським?» — так далеко ішла его уступчивість в користь москвофілів, так горячо трудив ся він в їх інтересі, — за що опісля москвофіли виступили як раз против него

з найбільшою заїлостію і ужили як раз против него найпідлішого оружя.

Мимо того заходам пос. Олесницького удалось вкінці склонити Народний Комітет до того, що він на засіданню 16. марця с. р. згодив ся на признанє москвофілам 10 мандатів а іменно згодив ся на кандидатури: Куриловича в окр. 51, Гривецького в окр. 67, Глібовицького в окр. 63, Крушинського в окр. 54, одного москвофіла, ще тоді докладне неозначеного в окр. 53, Дудикевича в окр. 56, о. Давидака в окр. 57, Короля в окр. 62, Маркова в окр. 64. і о. Филиповського в окр. 66, значить, Народний Комітет давав москвофілам по добрій згоді два рази тільки мандатів, кілько удалось їм при найбільшій напруженю сил, при величезній розтраті гроша, при розпаленю огня страшної усобиці в краю для себе здобути.

Однак москвофілам і того було за мало. Вони жадали 14 мандатів, — між іншими жадали конечно мандату в Перемишлі для Несторовича, для котрого жадали пожертвованя Цеглинського. Даремні були представленя нації, що 10 мандатів аж надто відновідає силі москвофільської партії в краю, — що чейже і радикальна і соціалістична партія відповідно до своєї сили мають право до кількох мандатів: москвофіли не уступили ані на крок і розбили-розірвали компроміс, ставлячи кандидатів своїх на цілій лінії і підносячи в своїй прасі оклик непримиримої борби.

НОВИНИ.

— **Календар.** В п'ятницю: руско-кат.: Об. гл. с. Йоана Хр.; римо-кат.: Роберта, Лукр. — В суботу: руско-кат.: Карна; римо-кат.: Медарда еп.

— **Церковний музей у Львові.** П. Модест Соєнко, артист-маляр, доносить нам, що Експ. Митрополит Шептицький збогатив наш музей церковний у Львові а тим самим і нашу Русь істинно княжеским даром. Перебуваючи недавно в Римі закупив принагідно близько 50

образів старинних западної культури. Є то твори штуки з 16, 17 і 18. столітя. Многі із тих образів мають дуже велику вартість артистичну і музеальну, а тимсамим користь грошева дуже значна, бо виносить кількадесят тисяч.

— **3 „Товариства для розвою рускої штуки“ у Львові.** На загальних зборах того товариства, що відбули ся дня 31. мая. с. р., по причині доповнення членів надзираючої ради, увійшли в її склад: пп. В. Нагірний, дир. „Народної Торговлі“, Іван Бачинський, касир тов. „Дністер“, о. Лев Сембратович, архікатедральний сотрудник, А. Будзиновский, ревідент ц. к. намісництва, А. Опрыск, майстер столярський, В. Чума, урядник „Дністра“. — Перше засіданє надзираючої ради буде в суботу дня 8. червня с. р. в комнатах товариства, площа Бернардинська ч. 8. о годині 7:30 вечером.

— **В Сокалі** відіграє кружок аматорів „Бесіди“ в неділю 9. с. м. в салі „Народного Дому“ драму Карпенка-Карого „Мартин Боруля“. По представленю вечерниці з танцями за запрошеннями.

— **В Копичинцях** відбудуть ся дня 12. с. м. о 10. год. перед полуднем загальні збори філії „Просвіти“ на гусятинський повіт. Перед зборами богослуженє в церкві на „Гетманщині“. По зборах відчит з господарства і розльосованє закуплених філією господарських знарядів поміж членів „Просвіти“, які заплатили вкладку на сей рік.

— **3 руского дневникарстаа.** З хвилею виїзду послів, бувших редакторів, до Відня, настане цілий ряд змін в складі руских редакцій. Редакцію „Діла“ по виїзді д-ра Охримовича має обняти п. Цегельський, редакцію „Свободи“ по п. Цегельським п. Я. Весоловський, редакцію тижневника „Сьвіт“ по п. Будзиновським п. В. Пачовський; „Гайдамаки“ буде вести по п. Петрицьким п. Карманський, „Письмо з Просвіти“ по п. Весоловським п. Іванчук; редакцію „Зеркала“ має обняти п. Коковський, а редактором „Ukr. Rundschau“ і „Ruthenische Korrespondenz“ буде п. Куцак, на місце п. Кушніра, який задля недуги виїздить на полудне.

— **Зелізня Коломия-Косів.** Наближає ся час, коли понад срібнолентий Черемош в середущім і горішнім бігу буде мчати зелізнячий поїзд і своїм туркотом глушити рев і шум бистої ріки. Черновецьким газетам доносять зі Львова, що др. Зонненфельд дістав дозвіл на передвступні роботи около будови зелізничого шляху з Коломиї до Косова. Та зелізняця получат ся відтак зі шляхом зелізниць, який доходить з Неполоковець до Вишніці, а

Матеріали до історії зносин Галичан

38

з Буковицями.

Ч. 27.

Лист із Воробкевича до Осипа Барвінського, писаний 6. (18.) лютого 1867.

Осипе мої мыйй, друже мої дорогий!

Посилаю тобі одну повісточку коротеньку якби тобі подобалась, тобі мене дуже тішило. Назву (ім'є) дай ти, бо мечі хоть много думок неупадало ні одно соотвітни на умь. Ніхто не думавби шо и надь тимь треба собі голови бити.*) Ціли то оповіданьє основани на исторецькихъ преданіяхъ, котрі вічитавимъ зъ діла Dr. Sig. Wallace. То фаворита Ібраїма Українка була и шо въ Цариграді зъ братомъ позналася, то поминвають и ромунскі літописи. Ця она Івтою, ця онъ Петромъ називались то незнаю, но якеєсь українски имя мусіли мати шо она Tarahn а онъ Iusuif у Стамбулі називались, то єсть певнимъ. Все то друти вірисувавъ я моемъ слабымъ перомъ якъ мені удалось, ци соотвітни твоєму желанію, ци маєть хоть маленької вартости то по часі отъ тебе почую. Tarahn була матерею Солімана III, но по смерті Ібраїма слідувавъ такожъ его синъ Магамедъ IV, где Соліманъ III подівся незнаю — може познакомився ци дитиною зъ єдваннимъ шнурочкомъ. Черезъ тої уступъ димъ (де-м) описавъ козацке ле-

холітє подъ ляцкимъ игомъ често исторій тремаючися прошу тебе мої псевдонимъ змінити, бо одколи наші братя-Ляхи насъ оторчають, на насъ свою злость и вражду вилівають, и насъ рожні напасти надсилають одтогда и я ихъ страхати ся зачавъ, хотяи моя совість честа. Зъ честнимъ ворогомъ и борба чесна; ци они на то смотрять подивімся на славу опікунку нашу Народовку.

Напиши мені мої мыйли друже шо тамъ у васъ дієся, ци кормити ци надію шо ци наша зоря зовсімъ незгасла, ци вже спустити крила и плакати и тужити? Коли вже наше таке безталаньє, коли вже наша доля шербата, коли вже намъ наші злостливі братя-Ляхи все одбирають и кривду на кривду горнять, то хоть недаймо рідному слову наші рідні мови загигати — берітєся до діла ви орли-соколики молодої Руси-Січі пишімъ и друкуймо и покажімъ світови, цілі Еуропі шо ци жеємо и ци зомліли, шо ци подъ вражебними стіхіяма ми зовсімъ незагигли! Красна буде тогда наша література, бо въ тажкихъ боляхъ на білихъ світъ родилася, кождин утворъ, кождин уступъ намъ роскаже про наше безталаньє и нашу бодрість! Нынї пора нашу душевну жежнь розвивати, Христа ради спомгаймо братя єденъ другого, оденъ грѣшми, другии умственними творами, третии доброю радою а четвертий чимъ мога!

Якъ стоїть річъ зъ Вашимъ Алманахомъ? Шо то за «Боянь» котрого намъ Сло-

во рекомандувало? Якъ привитавъ твої братъ Олекса мою Secundo-Мученицу Черницю?

Щи єдну просьбу. Напиши мені мої мыйли Осипе, шо то значить шо П. Богослови якъ ци у Семенарій то до мене пишуть, а якъ вїйдуть то зовсімъ на мене забудуть. Такъ П. Літоров. Данил. Танячк. ди послідньи обертаєся дуже радбимъ знати. Може невѣлно жонатимъ писати?

Надослані тобою гарні книжки незабавки одошло, Зборникъ Ном. дуже вартовна книжка. Карту України, котру твої братикъ Вол. мені надославъ мушу одсилати, немѣгби я ди таку купити? И єму далі одошло книжочки. Гарна то поема «Козаки и Море» Мордовцова и Кулиша «Чорна Рада» лишць одно тамъ мені но подобалося, про котре тобі въ слідуощимъ листу нанишу.

Уклонися твоєму братови Олекєі, котрому єдну композицію посилаю и его прошу на мене забути. Прешліть мені Критику на сю музикальну композицію.

Уклонися цілі честні, любі, молоді громаді, и скаже імъ шо ихъ прошу до праці узятєся, а тебе мої мыйли Осипе цілую щирі по руски и прошу тебе забувати на

твоего друга

6/18 Февр. 1867.

Исидора.

*) Мова йде про «Турецких бранців».

(Дальше буде.)

потім буде продовжений шлях понад Черемош до Устерік, а звідтам вздовж Чорного Черемоша до Жабя і Боркату. Недоступне досі ядро нашої Чорногори стане тоді одним з найкрасших місць для туристів, а мало учащаний тепер Боркут став би людним місцем купелевим.

— **Ілюстровані пареписні листки.** Накладом п. Якова Оренштайна, книгаря в Коломиї, вийшла серія пареписних листків з ілюстраціями сцен із Кулішевої «Чорної Ради». Серія числить 16 карток. Сцени з життя козаків зображені на картках живо і природно, рисунок добрий, а виконане літографічне чисте і виразне. Сі пареписні листки найдуть покуп в руских кругах певно не менший, як і давніші наклади карток п. Оренштайна, першого видавця руских карток з ілюстраціями. Ціна поодинокі картки 6 сотиків. Набувати їх можна в книгарнях, торговлях і у накладця.

— **Великий град.** Сего року — як досі показує ся — будуть часто падати гради. В многих околицях Європи вже надав град і наробив немало шкоди. Найбільший град упав огоді в Росії коло Городна. На полях озимина прибіта до землі вже, як пишуть, по тім граді не піднесе ся. Надто убив град 233 овець, 10 коров (!) і 4 поросята та завалив 15 будинків. Страти мають вносити 80 тисяч рублів. Краківське тов-о обезпечень піднесло в градовім відділі висоту премій, а з сего можна вносити, що оно мало вже сего року шкоди заподіяні градом в Галичині і на Буковині. Наші хлібороби повніні пообезпечувати ним скорше свої засіви, если не хочуть потерпіти лиха з градом. Обезпечувати ся належить через «Дністер» в Краківським товаристві.

— **Іспит зрілости в польській гімназії в Станиславові** відбував ся від 27. мая до 1. червня під проводом делегата кр. ради шк. проф. Тадея Левицького. До іспиту приступило 30 публичних учеників і 1 приватист. Здали іспит: Австер Мойсей, Бораль Рахмель, Герстман Франц (з відзн.), Гаврилів Ярослав, Горовіц Йосиф, Горовіц Семен (приватист), Грицак Іван, Яхимчак Йосиф, Юрчинський Юлій, Калиневич Станислав, Крушельницький Йосиф, Курдиак Олександр, Мацькевич Болодимир, Оленчук Михайло, Папушка Рудольф, Піффер Йосиф, Рівдельський Станислав, Рокицкий Петро, Салига Семен, Шаєр Яків, Твиєсшор Лайб, Вайсман Барух, Зданович Вінкентий. Вісьмом абітурієнтам дозволено поправити іспит з одного предмету по фервах.

— **Зїзд Польок** відбуде ся від 9—11. с. м. в Варшаві. На зїзді буде множество рефератів, між иншими: Приготованя до педагогічного звания; Яка має бути охорона і охоронниця; Матір яко вихователька; Фізичне виховане женщин; Молодіж женська і мужеска; Про женські ліцеї і гімназії; Коєдукація; Етично-суспільні ідеали жіночого руху; В справі проституції; Про службу; О що боремо ся; Вплив женщин на демократизацію суспільности; Участь женщин в сьвітовім руху; Як учили ся діти, не маючи школи; Виховане селянських дітей; Про усуспільнене дитини; Охорона і обезпечене материнства і много инших тем, яких референтками будуть майже самі женщины.

— **Як велику вартість має одно птиче гніздо,** можна добачити із отсего обчислення: Якийсь пустий хлопчець не маючи що лишого робити, лазить по деревах і корчах та понід стріхи і вибирає гнізда воробців, зябликів і т. п. Припустім, що в однім такім гніздочку було пять яечок або пять молоденьких. Коже з тих молоденьких потребує на день пересічно около 50 усениць і инших комах на поживу яку їм старі зносять; то значить на день 250 усениць. Але старі годують свої молоденькі пересічно чотири до пять неділі, скажім кругло 30 днів; отже одно гніздочко потребує на той час 7.500 штук. Кожеда усениця зїдає денно тільки листя і цвітів, кілько сама важить.

Припустім, що она потребує аж до часу, доки зовсім випасе ся, також трийцять днів і зїдає що дня лиш одну цвіточку, з котрої був би один овоч, то в трийцяти днях зїдає она трийцять овочів садовини в цвітах, а 7.500 усениць зїдають 225.000 штук таких овочів. Як би той пустий хлопчище лишив був гніздо птички в спокою, то можна було зібрати 225.000 штук яблук чи грушок або черешень і т. п. більше.

— **З залізниць.** В цілі оживлення руху особового на ц. к. австрійських залізничних державних буде видавати ся почавши від 1. червня с. р. на стациях Хирів, Дрогобич, Лавочце, Львів, Лупків, Нове Загірє, Перемишль, Стрий, Тернопіль і бюро інформаційне ц. к. дирекції залізниць державних у Львові подібно як в попередних літах знижені, сезонні білети абонаментові важні на шляхах ц. к. залізниць державних з виїмкою шляхів Підволочиска-Краків-Львів-Іцкани і залізниць локальних. Згадані білети є уложені в групи, поділені на поодинокі сіти залізничі з важностию 15 або 30-ти дневою. Карти абонаментові на сезон від 1. червня до 30. вересня видає ся по отсих цінах: з важностию на 15 днів коштує 1. кляса 55 К, 2. кляса 38 К а 3. кляса 22 К, а з важностию на 30 днів коштує 1. кляса 82 К, 2. кляса 55 К а 3. кляса 33 К. Ближні поясненя подають заміщені в стациях афіши.

В цілі оживлення руху прогулькового до східного Бескиду буде видавати ся від 1. червня до 30. вересня кожної суботи і неділі як також в сьвята і в дни попереджаючі сьвята обох обрядів католицких, о 50% знижені білети поворотні II. і III. кляси з 3-дневою важностию зі Львова до Скольного, Гребенова, Тухлі, Славска і Лавочного. Ближних поясненє уділяють всі ц. к. уряди стацийні і бюро інформаційне ц. к. залізниць державних у Львові, ул. Красіцких ч. 5. Дотичні оповіщеня афішовано в місті і у всіх стациях залізничних.

— **Дрібні вісти.** У Львові заволоділа якась пошесть самоубийств. Що день приходить ся нотувати оден-два випадки наложеня на себе руки. Вчєра застрілив ся у Львові денний зарібник Павло Жуковский. Мав 37 літ. Полишив жінку і троє дрібних дітей. Причиною самоубийства мав бути нервовий розстрій. — Вчєра падав сніг в Татрах коло Закопаного. — Кусгошом міскої галерії образів у Львові став іменованний артист-маляр Маркел Гарасимович.

— **Репертуар руского театру в Ярославі.** (Саля «Сокола». Початок год. 8. вечером. Білети продає цукорня п. Гемпля).

В суботу 8. с. м. «Галка» опера в 4 діях Монюшка. Музика війскова.

В неділю 9. с. м. «Ой не ходи Грицю», народний образ зі співами і танцями в 5 діях Старицького.

Телеграми

в дня 6. червня 1907.

Відень. Дневники доносять, що межі новоіменованими членами палати вельмож будуть президент кабінету бар. Бек, міністер Бінерт і Мархет, б. през. палати Феттер, б. послы Бернрайтер, Грабмаєр, Штірт, Катрайн, Скене, Хамец, Горовіц і ин.

Софія. Віцепрезидент собранія, Галачов, став міністром комунікацій а міністром війни на місце перебуваючого від кількох днів за границею Савова буде генерал майор Настумов.

Іван Олійник

і

Володимир Сабарай

позолотарі

перебувають під сю пору в Верхраті, почта в місци.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрація і кавария — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 5. с. м.: О. Ів. Наклович з Лазів, о. Климентій Сосенко з Конюх, о. Ів. Войнаровський з Новосілки, М. Цісер з Тернополя, Ф. Гольденберг з Лядзка, о. Іван Королюк з Чемеринець, о. Ор. Саламон з Пилів, др. Лесь Кульчицкий з Коломиї, Мар. Бугель з Краківця.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 1. до 15. червня 1907.

Щоденно о год. 8. вечер представлєнє. В неділі і сьвята 2 представлєня о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що пятницї High-Life представлєнє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1907.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:25	9:50
Кракова	7:25	9:45	—	8:40	2:31
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:16	5:40	10:30
Черновець	8:05	—	2:25	—	9:00
Черновець	—	—	3:35	—	12:20
Станиславова	5:55	—	—	—	—
Коломиї	—	10:05	—	—	—
Стрия	7:29	11:50	3:51	—	10:50
Пустомит	7:29	11:50	3:51	5:40H	10:50
Самбора	8:00	10:30	1:55	—	9:20
Любіня	8:00	10:30	1:55	9:20	11:50†
Рави рускої	7:10	12:40	4:30	—	—
Янова	8:22	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	12:40	1:4†	4:50	8:20
Брухович	10:05†	—	3:25	5:30	9:35†
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:25	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночи
Кракова	3:45	8:25	2:45	7:05	11:10
Кракова	—	8:40	6:15	7:20	12:45
Ряшева	—	—	4:05	—	—
Підволочиск	6:20	10:45	2:17	7:00	11:15
Черновець	6:10	9:20	1:55	—	10:40
Черновець	—	—	—	—	2:51
Станиславова	—	—	—	5:50	—
Коломиї	—	—	2:35	—	—
Стрия	7:30	—	2:28	6:25	11:30
Пустомит	7:30	10:45H	1:26	6:25	10:30
Самбора	6:00	9:05	4:30	—	10:51
Любіня	6:00	9:05	2:10†	4:30	10:51
Рави рускої	6:12	11:05	—	7:10	11:35†
Янова	6:58	9:15	1:35†	3:35	6:30
Брухович	6:12	11:05	2:28	5:45	8:34†
Брухович	9:05†	12:41†	3:45	7:10	11:35†
Зимної води	3:45	8:40	4:05	7:20	11:00

ЗАМІТКА: Поспінні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди Ідучі лишє в неділі і сьвята означені †, — в неділі і сьвята від 26/6 до 15/9 буквою H, — в неділі і сьвята а від 1/6 до 31/8 щодень буквою J.

Коктора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

купувє і продає

всякі

папери цінні

і **МОНЕТИ**

по найдешевшім курсї деннім не числячи ніякої провізії.